

En dialektisk ramme for analyse af sundhedsforståelser i socialpædagogiske specialinstitutioner

Kristensen, Kasper Andreas

Publication date:
2011

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Kristensen, K. A. (2011). *En dialektisk ramme for analyse af sundhedsforståelser i socialpædagogiske specialinstitutioner*. Abstract fra Sundhedsfremme, magt og velfærd, Roskilde, Danmark.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

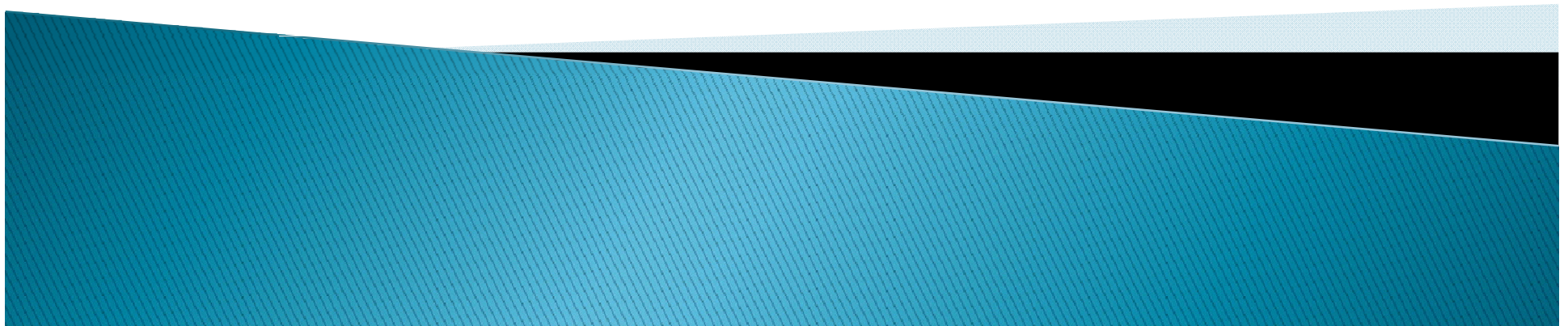
- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@kb.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

En dialektisk ramme for analyse af sundhedsforståelser i praksis

Case: "alternative" tænkninger af sundhedsfremme i
socialpædagogiske specialinstitutioner
Kasper A. Kristensen, CSUF, RUC

Case: Marjatta skole- og behandlingshjem i Sydsjælland

Rudolf Steiner baseret

Siden 1953

Udviklingshæmmede børn (75) og voksne (100)

”Et rigt liv i et kunstnerisk miljø”

Fokusområder:

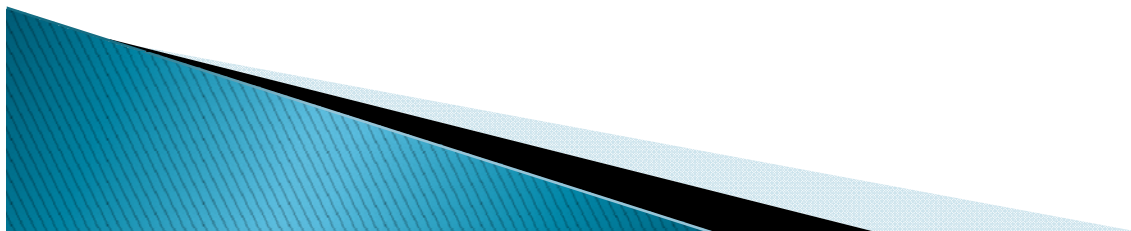
- ”Rytmer”
- ”Kunstneriske processer”

Problemstilling

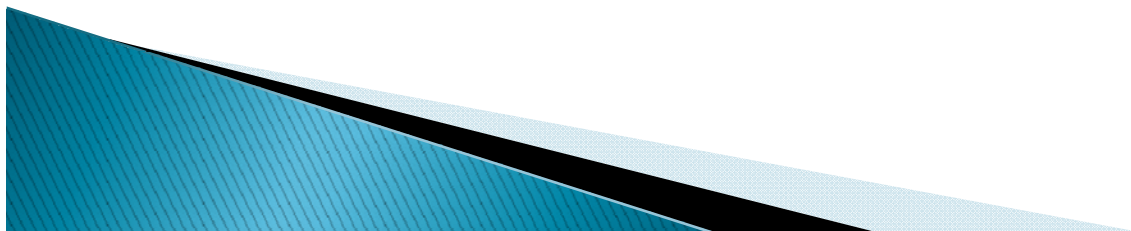
Grundlæggende teoretisk og metodisk
problemstilling

At analysere sundhedsforståelser og
praktiseringer af sundhed

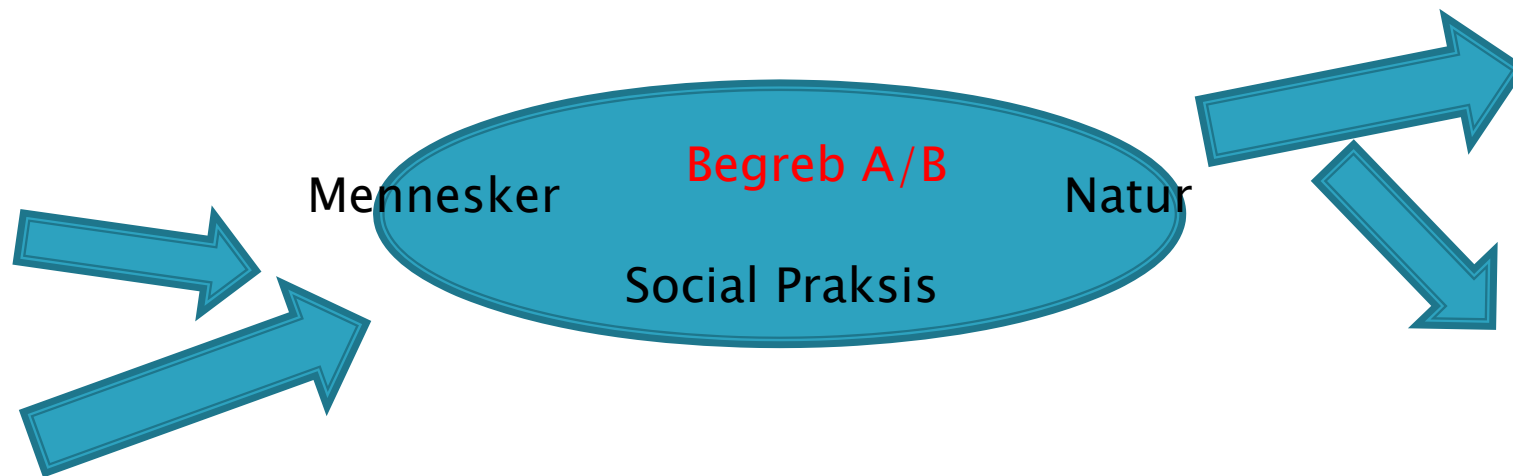

Veje til oplæg

- ▶ Alternativt domæne
 - ▶ Udfordring: undgå videnskolonialisme
- ▶ Undervisning i mangfoldige sundhedsbegreber og – perspektiver
 - ▶ Udfordring: at nå ind til kernebetydninger
- ▶ Grunddiskussion i forhold til workshop
- ▶ Artikel

Dialektisk materialistisk analyseramme

En dialektisk materialistisk opfattelse af sundhedsbegreber

Universelt begreb

Betinget i historisk,
kulturel og lokal praksis

Essentialistisk tænkning

Modsigelsesfyldt,
under forandring,
konstituerende

Relativistisk begreb

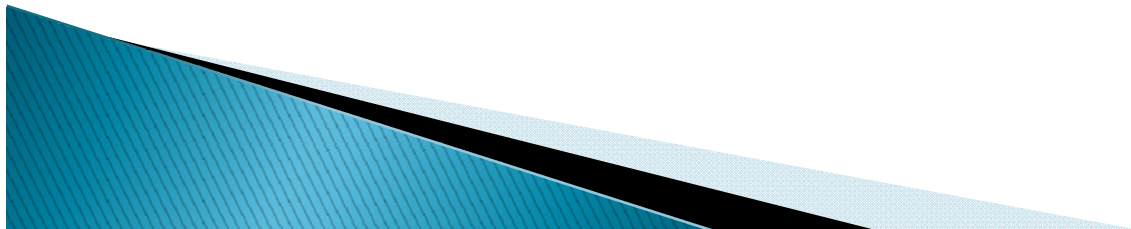
Holdbarhed, afprøvning
Lokalt historisk og
materielt betinget,
Grunde, Interesser

AFVISER

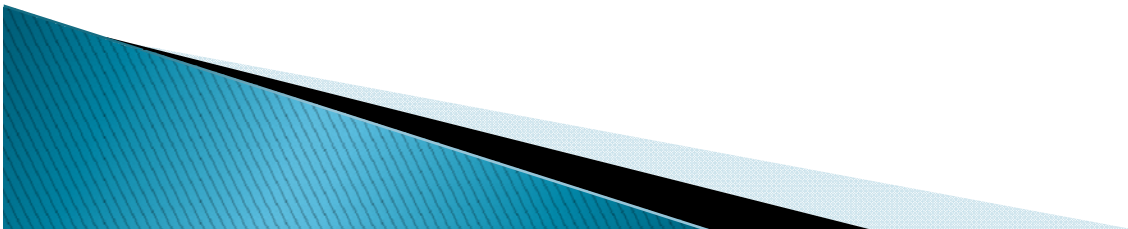
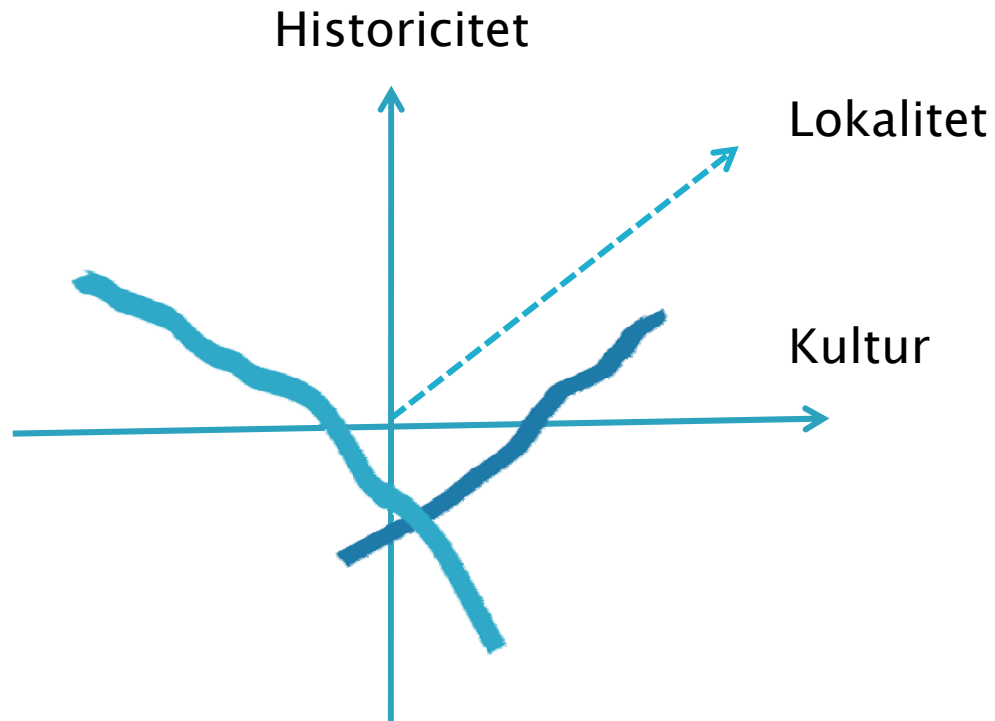
ARGUMENTERER FOR

Sundhedsforståelse

- ▶ Sundhedsforståelse som
...viden i et praksisfelt
 - Sundhedsbegreber
 - Sundhedspraktiseringer
 - Sundhedsperspektiver
 - Implicit/Eksplicit/"Embodied"
 - Modsigelsesfyldt/konfliktuelt

Historisk, kulturel og lokal diversitet

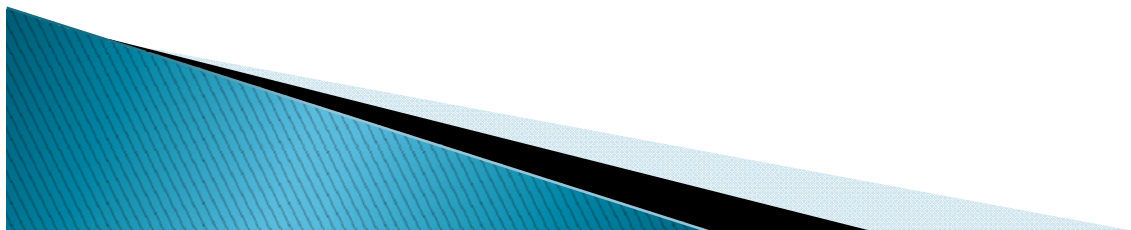

Kernebetydning af sundhed

Menneskelige erfaringer med sundhed
(jf. Juul Jensen, 1994)

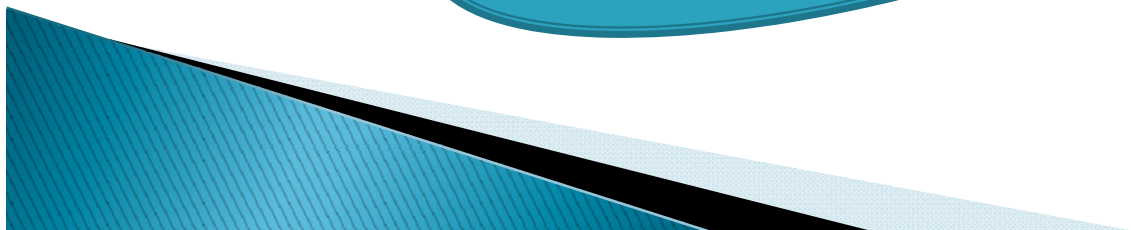
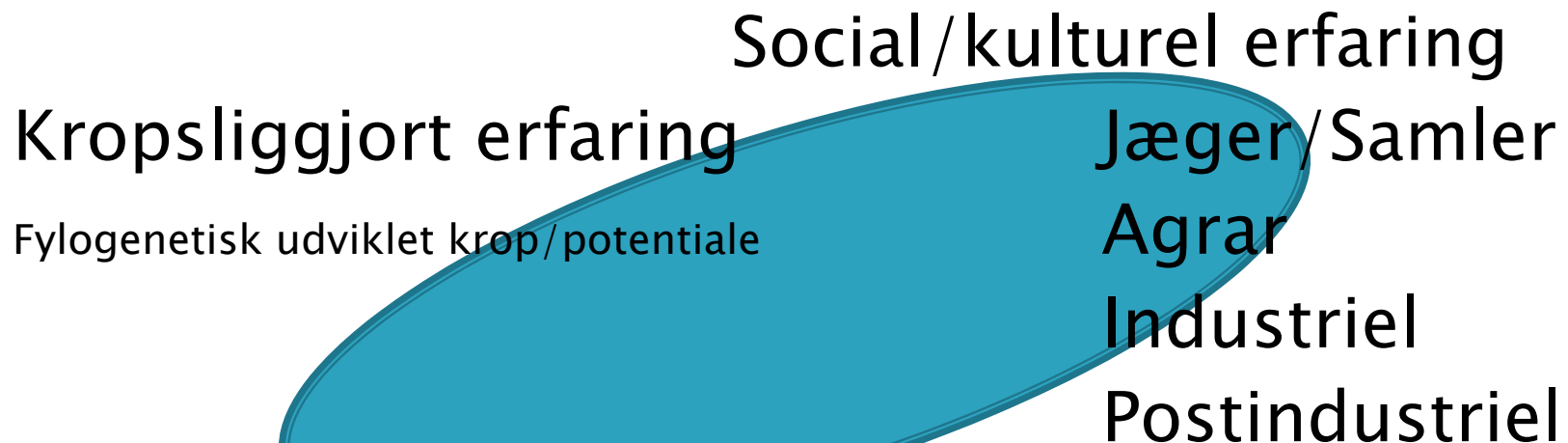
Erfaringer med sygdom, sundhed, smerte,
glæde, sorg etc.

Kvaliteter ved menneskelivet

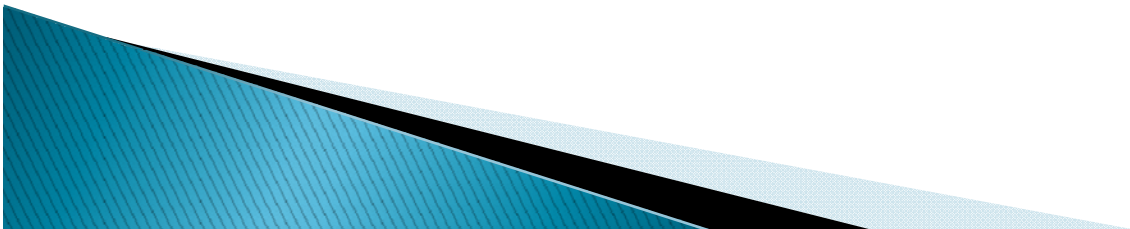
Et økologisk perspektiv på erfaringer med sundhed

Menneskelige erfaringer med at leve i samspil med andre levende organismer

Viden om livsprocesser

- ▶ Omfatter dyr, mennesker og levende organismer
- ▶ Knyttet til specifikke historiske sociale og kulturelle praksisser hvor livsprocesser dyrkes, udvikles, høstes

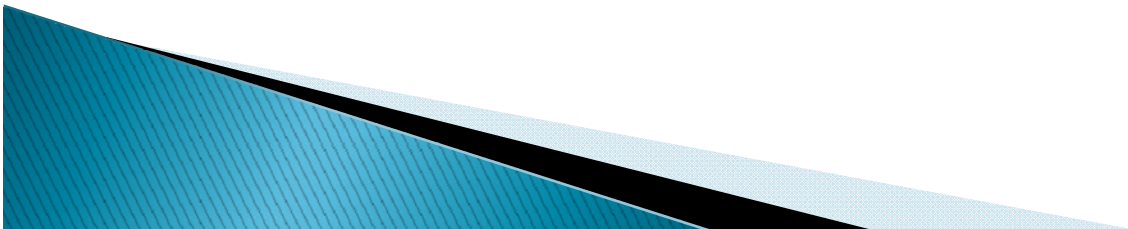
Kernebetydning

Sundhedsforståelser / –begreber

...Indgår i sociale praksisser
Som trækker på viden om...

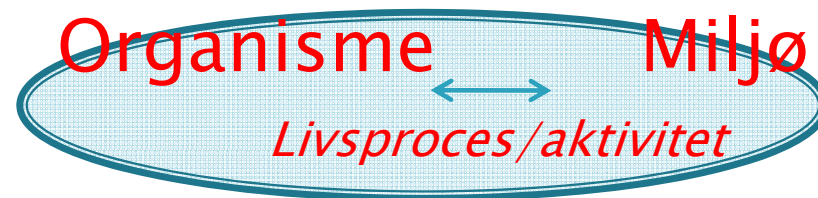
- kvaliteten af livsprocesser (menneske, dyre, plante)

For at kunne vurdere og regulere dem

Livsproces som relationel

Livsproces = Et aktivt, reproduktivt vekselvirkende forhold mellem organismer og et miljø

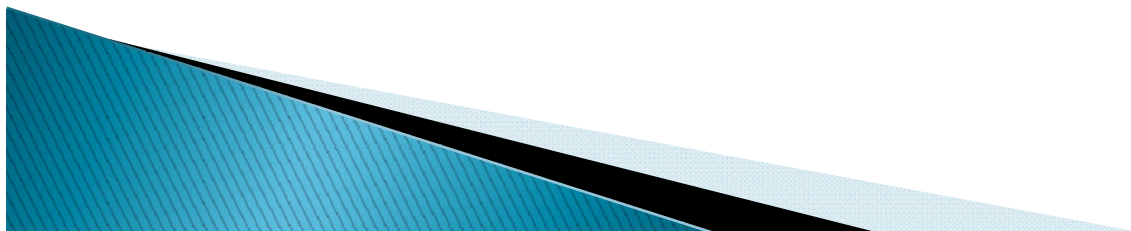

Livsproces som relationel II

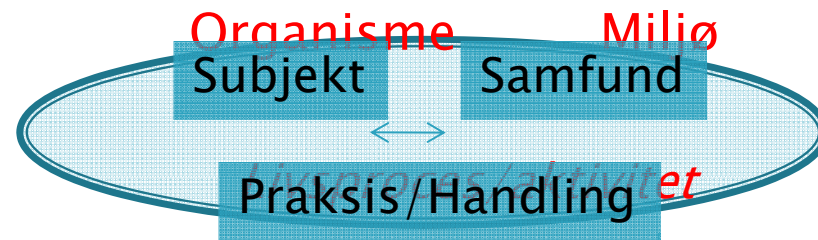
En livsproces som et aktivt forhold mellem organismer og et "field of relations" (jf. Ingold, 2006)

Problem: "the logic of inversion" (Ibid.)

Ex. "fitness"

Menneskelig sundhed i subjekt – og samfundsperspektiv

Medieres af

Sociale praksisstrukturer

Viden

Teknologi

Et aktivt forhold mellem subjekt og samfund

▶ Subjekt

Betydninger

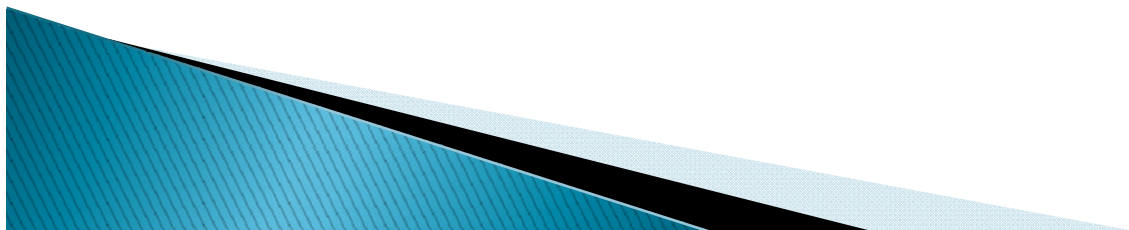
Handling/mål

Deltagelse

Handlekapacitet, rådighed og indflydelse

i et samfundsmæssigt produceret og reguleret felt af relationer, resurser og betydninger

▶ SAMFUND

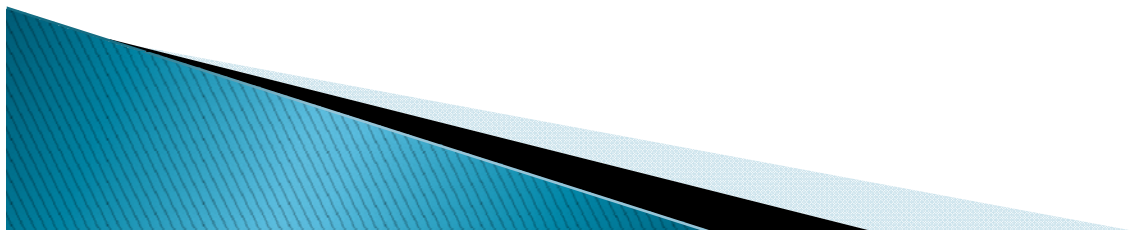

Sundhedsforståelsers skala og perspektiv

Set fra et bestemt perspektiv

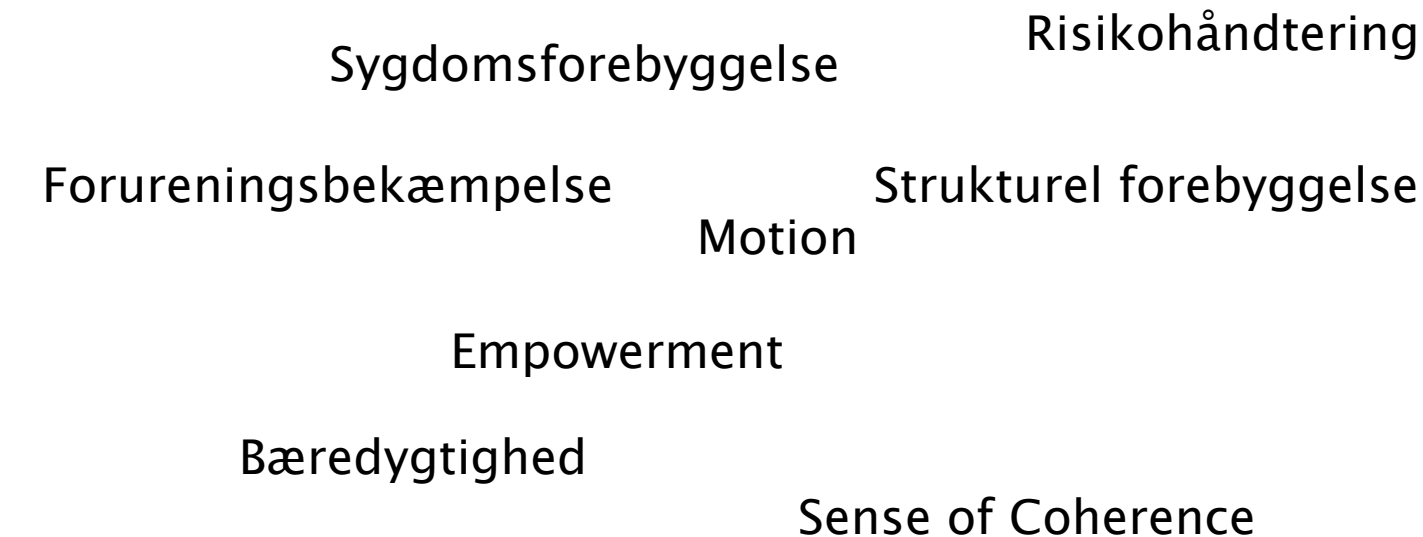
I en afgrænset lokalitet

I en afgrænset periode
(jf. Pörn, 1993)

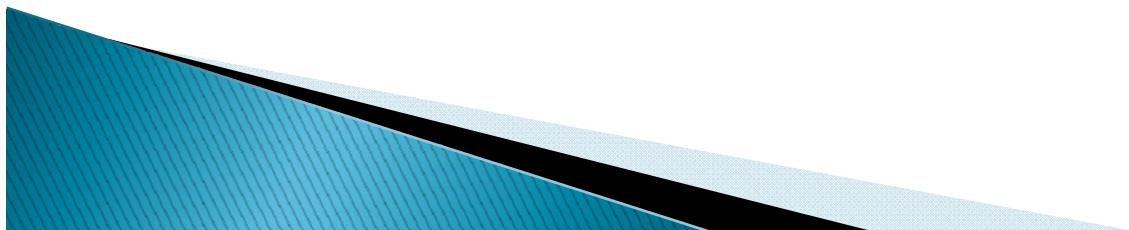

Sundhedsforståelser

- ▶ Sociale praksisser der vurderer regulerer..

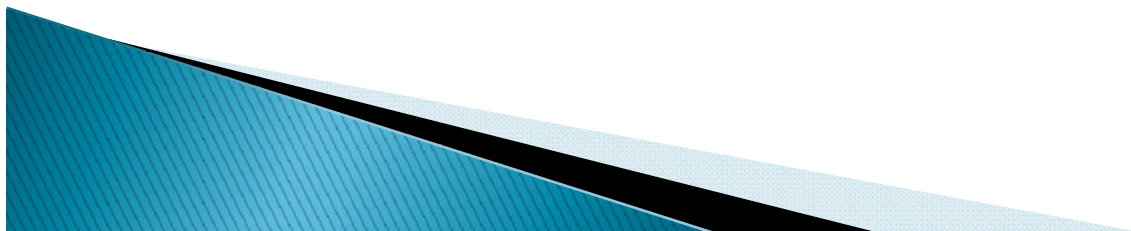
Kvalitet af livsprocesser

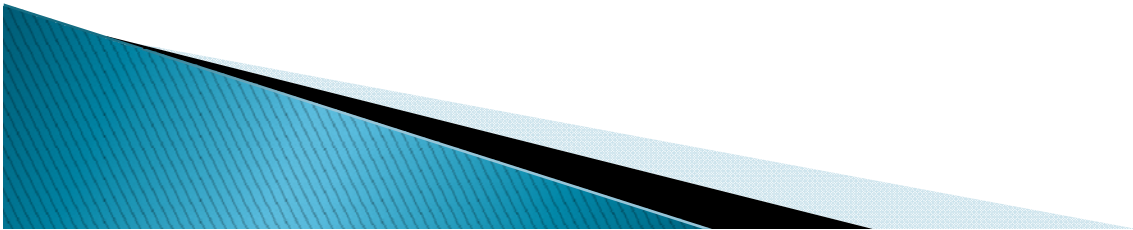
CASE

▶ MARJATTA

- Rytmer
 - Kunstneriske processer
- ▶ Udtryk for praksisviden/sundhedsforståelse der bruges til at kunne vurdere og regulere kvaliteter ved brugeres liv og samspil med deres sociale miljø

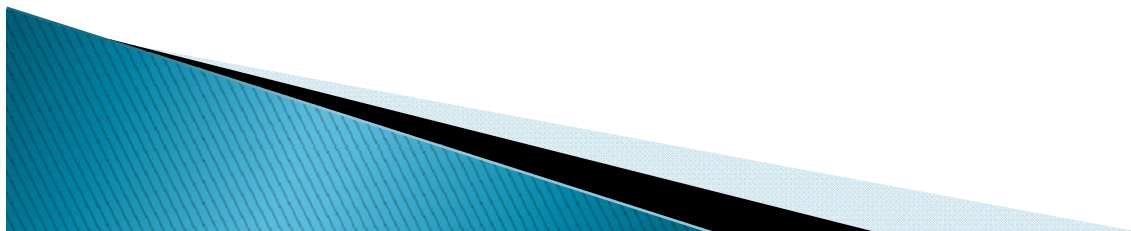

SLUT

Begreber i praksis

- ▶ Sociale betydninger (Jf. Mead)
- ▶ Redskaber (Jf. Vygotsky)
- ▶ Koordinerende (Smith)

Dialektik

Historicitet

- ▶ Proces
- ▶ Forandring
- ▶ Komplekse samspil
- ▶ Ændring af kvaliteter
 - Fx Kemiske Processer → Liv
 - Fx Arter → Flokke → Stammer → Samfund

